

Riktlinje för utbyggnad av bredband i Norrköpings kommun

KS-594/2010

Beslutad av kommunstyrelsen den 30 november 2010.

Signalerna från regeringen och EU om företagens och medborgarnas behov av tillgång till bredband utgör basen för denna riktlinje.

Den bristfälliga tillgången till bredband på landsbygden medför att kommunen behöver ta ett större ansvar för att säkerställa tillgången i dessa områden. Utbyggnaden ska fokusera på byggnation av fiberbaserade bredbandsnät eftersom denna teknik är en grundförutsättning för såväl fasta som mobila bredbandsnät.

Utbyggnad av bredband ska finnas med som en naturlig del i kommunens detalj- och översiktsplaner.

Inledning

På bredbandsmarknaden har mycket förändrats. Bland annat förväntas kommunerna inta en mer aktiv roll på bredbandsmarknaden och stora förändringar har skett både på teknikområdet och hos marknadsaktörerna. Detta tillsammans med signalerna från regeringen och EU om företags och medborgarnas behov av tillgång till bredband utgör basen för denna riktlinje.

Det finns en ambition i Norrköpings kommuns att minska antalet mål som fastställs av kommunfullmäktige. Av den anledningen beskrivs kommunens organisation, prioriteringar med mera inom bredbandsområdet nu istället i form av en riktlinje.

Avsikten är att utbyggnaden av bredband ska ta hänsyn till prioriteringar och viljeinriktningar i kommunens befintliga och kommande översiktsplaner för staden, landsbygden och regionen.

I dagsläget kan i stort sett alla hushåll och företag i Norrköpings kommun få tillgång till bredband via olika typer av mobila eller trådbaserade lösningar. På ett antal platser är det dock inte möjligt att erbjuda den kapacitet på bredband som hushåll och företag efterfrågar. Geografiska omständigheter och tekniska begränsningar sätter hinder för detta.

De framtida behoven av ökad kapacitet och tillgänglighet kommer av flera anledningar ställa krav på en omfattande utbyggnad av fiberbaserade bredbandsnät. Fiber är den teknik som har överlägset bäst kapacitet och tillgänglighet. Fiber är även en grundläggande förutsättning för att kunna tillhandahålla god kapacitet och tillgänglighet i framtidens mobila bredbandsnät. Den förestående avvecklingen av det kopparbaserade analoga telenätet ökar behovet av att skynda på denna utbyggnad eftersom en stor andel av hushållen och företagen på landsbygden kommer att påverkas.

Riktlinjen kommer därför att fokusera på byggnation av fiberbaserade bredbandsnät.

Allmän bredbandsutveckling sedan det senaste programmet

Användningen av tjänster som distribueras via IT-infrastruktur har ökat explosionsartat de senaste åren och ingenting tyder på att den utvecklingen kommer att stagnera under den närmaste tiden. Allt fler människor allt högre upp i åldrarna använder Internet dagligen och inom allt fler områden. Tillgång till bredband har för många blivit lika självklart som att ha tillgång till elektricitet, vatten och avlopp.

Regeringens bredbandsstrategi för Sverige

Det övergripande målet är att Sverige ska ha bredband i världsklass. En hög användning av IT och Internet är bra för Sverige för att skapa tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Det bidrar till utvecklingen av ett

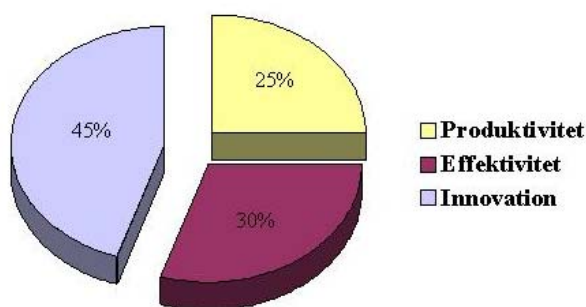
hållbart samhälle. Det hjälper också till att möta utmaningar i form av en ökad globalisering, klimatförändringar och en åldrande befolkning i ett glest bebyggt land. En förutsättning för att möta utmaningarna är att det finns tillgång till bredband med hög överföringshastighet i hela landet.

Strategins målsättning är att år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.

Post- och telestyrelsens bredbandskartläggning 2009

I rapporten beskrivs tillgången till bredband som en faktor som förstärker och driver på den ekonomiska och sociala samhällsutvecklingen. Man talar även om tillgången till bredband som en drivkraft för värdeskapande inom följande tre huvudområden:

1. Möjlighet till *produktivitet* genom att saker kan göras på "rätt sätt".
2. Möjlighet till *effektivitet* genom att "rätt saker" kan göras.
3. Förbättrad möjlighet till *Innovationsförmåga*, det vill säga att kunna introducera genuint nya produkter, processer eller metoder.

Även om produktivitets- och effektivitetsvinsterna i många fall är de mest påtagliga så står de bara för 25 respektive 30 procent av det samhällsekonomiska värdeskapandet. Detta innebär att den största utvecklingspotentialen för tillväxt och värdeskapande som bredband kan bidra till ligger i innovation. Innovationskraften som finns i användning av bredband, är värd att understryka. Genom att bredband kan användas i alla branscher är potentialen inte sektorsspecifik. Tvärtom är det möjligt att åstadkomma stora spridningseffekter i hela ekonomin och positiv inverkan på samhällets totala välfärd.

Måluppfyllelse av förra programmet

Hela det målnät som beskrevs i det förra programmet har blivit byggt och på rent kommersiella grunder har även förbättringar och utökningar genomförts.

Målnätet har byggts genom att utnyttja Skanovas befintliga telestationer i kommunen. Telestationerna har över åren på många ställen och på rent kommersiella grunder uppgraderats till teknik som har en överföringshastighet på 24 Mbit/s in till stationen. Det finns dock nio så kallade "best effort" stationer där

det endast är 2 Mbit/s in till stationen. Dessa är Getå, Jonsberg, Kårtorp (Ekenholm), Lovisedal (Stegeborg), Petersberg, Skärkind, Tolskepp, Viggeby, och Östra Ny.

Enligt en rapport från Post- och telestyrelsen 2007 är den procentuella täckningsgraden i Norrköpings kommun fördelat på olika bredbandstekniker enligt tabellen nedan.

Teknik	xDSL		Fiber		Kabel-TV	
	Hushåll	Företag	Hushåll	Företag	Hushåll	Företag
Täckningsgrad	98,8%	96,3%	4,1%	3,0%	59,1%	46,1%

Strategi

I tätorterna anser kommunen att marknadskrafterna ska råda. Bedömningen är att det i dessa områden finns ett stort intresse från marknadsaktörerna att ansluta hushåll och företag till fiberbaserade bredbandsnät. Nya attraktiva affärsmodeller börjar också etableras som bör öka viljan att ansluta sig till den typen av bredbandsnät.

Utifrån den rådande situationen för bredband till hushåll och företag på landsbygden är bedömningen den att kommunen behöver ta ett större ekonomiskt ansvar för att säkerställa tillgången i dessa områden. Inom ramen för denna riktlinje avser därför kommunen att medfinansiera utbyggnaden av fiberbaserade stamnätlinjer till ett flertal serviceorter och fram till kommungräns för angränsande kommuners fortsatta utbyggnad till deras respektive centralorter.

Prioriterade åtgärder

Utbyggnaden av IT-infrastruktur ska fokusera på byggnation av fiberbaserade bredbandsnät eftersom denna teknik är en grundförutsättning för såväl fasta som mobila bredbandsnät i framtiden.

Kommunen ska vara aktiv och i största möjliga mån bistå bredbandsleverantörerna vid planering och utbyggnad av bredbandsnät. Genom en aktiv dialog och samverkan med bredbandsleverantörerna är förväntningen att utbyggnaden i tätorterna ska följa prioriteringar och viljeinriktningar i kommunens översiktsplaner

Kommunen ska verka för att tillgången till fiberbaserad IT-infrastruktur i största möjliga mån säkerställs vid nyexploatering av bostads-, köpcenter- och industriområden.

Kommunen ska verka för att de bredbandsnät som byggs i kommunen är öppna för alla bredbandsleverantörer. I de fall kommunen är medfinansierad är detta ett krav. Kommunen ska verka för att bredbandsleverantörerna ska kunna erbjuda bredbandstjänster till konsumenterna på lika villkor. Det ökar mångfalden och

främjar konkurrensen. Bredbandsnäten som byggs ska vara framtidssäkra. Det innebär att de ska ha egenskaper för att inom överskådlig framtid tillgodose både befintliga och framtida behov av kapacitet och tillgänglighet

Kommunen ska i tillämpliga delar hjälpa samfälligheter, byalag och andra typer av föreningar att söka bidrag för utbyggnad av områdesnät samt bistå med stöd i den omfattning som det är tillämpligt vid planering och byggnation av bredbandsnät inom deras område.

Prioritering av områden

I de fall en prioritering av geografiska områden är nödvändig, är kommunens ståndpunkt att följande parametrar ska vara styrande:

1. Den övergripande principen är att alla hushåll och företag ska ha möjlighet att ansluta sig till någon form av bredband.
2. Områden med relativt många hushåll och företag prioriteras före ett område med färre.
3. Ett område med många hushåll och företag som vill investera i bredband, kommer att prioriteras före ett område där få är intresserade.
4. Om det finns kommunal verksamhet i ett visst område kommer dess prioritet att höjas. På motsvarande sätt kommer områden som är speciellt rikt på näringsdrivande verksamhet att få en högre prioritet.
5. Närheten till befintlig IT-infrastruktur och kostnaden för att bygga det aktuella bredbandsnätet kan också komma att styra ett områdes prioritet.
6. Möjligheterna att i samverkan med angränsande kommuner söka statlig finansiering.
7. Vit- eller gråmarkerade områden i kartan nedan prioriteras framför områden som är svartmarkerade.

Områdesindelning utifrån marknadspotentialen för bredband i Norrköpings kommun

- Svarta områden** - här fungerar marknaden och offentliga medel kan störa
- Grå områden** - bör kontrolleras om uppgradering av kommersiella aktörer förväntas ske inom 5 år
- Vita områden** - de bredbandstjänster som tillhandahålls i nätet är inte tillräckliga för medborgarnas och företagets behov)

Källa: Länsstyrelsen i Östergötland

Projektering av bredbandssträckningar

Grundprincipen vid projektering av fiberbaserade stamnätlinjer är att sträckans utformning ska ge möjlighet till anslutning till någon form av bredband för så många företag och boende som möjligt.

Organisation

Kommunstyrelsens kontor ansvarar för att årligen ta fram förslag på planer för bredbandsutbyggnaden och att förslagen föreläggs kommunstyrelsen för beslut. Skapandet av utbyggnadsplanerna sker i samverkan med berörda verksamheter.

Den operativa verksamheten att bygga och driva bredbandsverksamheten placeras hos Norrköping Vatten AB inom ramen för deras sidoordnade verksamhet.

Ekonomi

Investeringsbudgeten för bredbandsutbyggnaden fastställs årligen och hanteras inom ramen för kommunens ordinarie budgethantering.

Kommunen ska aktivt söka olika former av statliga bidrag. Beviljade bidrag ökar kommunens möjligheter till bredbandsutbyggnad utan att behöva öka den egna finansieringen.

Fördelningen av de initiala bredbandsprojektens driftskostnader mellan kommunen och Norrköping Vatten AB, bestäms inför varje enskilt projekt.

En bedömning är att inom 3-4 år bör en affärsverksamhet vara uppbyggd som kan finansiera kapital- och driftskostnaderna via kundintäkter.